

Motion till riksdagen

1989/90:Bo204

av Nils T Svensson och Sören Lekberg (båda s)

Lånereglerna för gruppboendestäder och servicehus

En av de viktigaste boendefrågorna under de kommande åren är att erbjuda äldre, handikappade och långvarigt sjuka bra boendeförhållanden. Riksdagen har tidigare slagit fast att alla har rätt till en bostad av god kvalitet. Även äldre, handikappade och långvarigt sjuka skall ha möjligheter att bo i en egen bostad. För att detta mål skall kunna uppnås krävs en betydande utbyggnad av bl.a. gruppboendestäder och servicehus. Det fordras också att servicen i bostadsområden förbättras så att ett ökat kvarboende blir möjligt. Det bör också kunna fastslås att i de bostadsförsörjningsprogram som upprättas skall behovet av service för äldre och handikappade läggas in som en del av redovisningen.

För att underlätta ett ökat byggande av gruppboendestäder är det nödvändigt att regelsystemet förändras så att det blir flexiblere och att gruppboendet därmed bättre kan anpassas till de lokala förutsättningarna. Nuvarande tillämpning av reglerna försvårar den eftersträfvade snabba utvecklingen av gruppboendestäder. Gruppboendestäderna är i dag begränsade till 6 lägenheter. Det borde finnas en klar flexibilitet, utifrån vem som skall ta del av vården i den aktuella gruppen och deras behov, att ge möjlighet att skapa grupper mellan 6 och 10 lägenheter. Det är också angeläget att anpassa lägenhetens utformning efter vårdbehovet. I grupper som vårdar t.ex. svårt senildementa kan kök i varje lägenhet t.o.m. vara olämpligt. Detta kan innebära att en dyr installation bidrar till ytterligare kostnader för att göra den obrukbar ur ren skyddsaspekt.

Syftet med regelsystemet är i och för sig positivt men det är ändå angeläget att på vissa punkter föreslå förändringar. Därför är det ett önskemål att länsbostadsnämnderna skall medge att vissa gruppers speciella problem och förutsättningar i högre grad skall få styra utformningen av gruppboendestäder. Det gäller t.ex. också då avvägningar mellan egen boendedel och gemensamma utrymmen kan behöva göras. Väl tilltagna gemensamma utrymmen är oftast en förutsättning för att bedriva avsedd vård.

Riksdagen beslutade 1988 om nya regler för bostadslån till ny- och ombyggnad av ålderdomshem. Detta boende riktar sig i flertalet fall till samma grupper som är i behov av gruppboende. Bestämmelserna för bostadslån till ålderdomshem är i flera avseenden flexiblere än de som gäller för gruppboendestäder. Det gäller t.ex. bostädernas utformning och möjligheter att få räntebidrag för gemensamma utrymmen. Det skall naturligtvis inte utan skäl ges

avkall på kravet på fullvärdiga bostäder vid ny- och ombyggnad av äldre-
domshem. Bostadsstandarden skall vara av god kvalitet även om vårdbeho-
vet är stort. Hygienutrymmet är då speciellt viktigt för att ge rätt stöd i om-
vårdnaden och en bra arbetsmiljö. Väl tilltagna utrymmen i bostaden bidrar
till bättre framkomlighet när det finns behov av hjälpmedel av olika slag.
Viktigt är att se de flexibla och individuella lösningarna för såväl grupp-
boende som äldreomsorg med sikte på för vem vården skall bedrivas.

På motsvarande sätt är det rimligt att eftersträva flexibla regler för fi-
nansieringen av servicelokaler och servicehus. I dagsläget utgår enbart rän-
tebidrag till gemensamma utrymmen som omfattas av upplåtelseavtalen för
bostäderna. I många fall finns det fördelar med att samordna servicen till de
boende i servicehuset med den öppna verksamheten och servicen som vän-
der sig till de boende i området. Ur samhällets synpunkt är det angeläget att
ta tillvara dessa möjligheter att underlätta för ett ökat kvarboende.

Det bör därför övervägas om det inte även på detta område finns behov
av en flexibla tillämpning av reglerna för bostadslån. Om möjligt bör låne-
och bidragsregler förbättras i allmänhet för att stimulera till större produ-
ktion av äldreomsorg såväl i integration som i servicehus och gruppomsorg.
I anknytning till dessa bostäder anordnas lämpliga gemensamhetslokaler,
vilket innebär ökat stöd till ett självständigt liv.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motio-
nen anförts om reglerna för bostadslån till gruppomsorg och service-
hus.

Stockholm den 16 januari 1990

Nils T Svensson (s)

Sören Lekberg (s)